
Spis treści

Wstęp (<i>S. Marciniak</i>)	11
Część I. Wprowadzenie	15
Rozdział 1. Przedmiot i zakres ekonomii (<i>S. Marciniak</i>)	17
1.1. Historia nazwy i dyscypliny naukowej	17
1.2. Współczesne ujęcie przedmiotu ekonomii	27
1.3. Prawa ekonomiczne a prawa przyrody	28
1.4. Ekonomia a inne nauki społeczne	32
1.5. Narzędzia i metody analizy ekonomicznej	33
1.6. Konieczne uzupełnienia przedmiotu i zakresu ekonomii	37
Rozdział 2. Główne problemy ekonomii (<i>T. Obreński</i>)	45
2.1. Potrzeby a zasoby i zdolności wytwórcze społeczeństwa	45
2.2. Racjonalność metodologiczna a racjonalność rzeczowa w procesie gospodarowania	50
2.3. Trendy rozwojowe w gospodarce światowej i ich skutki	54
2.4. Dylematy dobrobytu ekonomicznego i społecznego	62
Rozdział 3. Współczesne systemy gospodarcze (<i>J. Gudowski</i>)	68
3.1. Gospodarka narodowa jako system	68
3.2. Niektóre czynniki wpływające na kształt gospodarki narodowej	70
3.3. Typy systemów gospodarczych	76
3.4. Gospodarka narodowa jako element gospodarki światowej	84
Rozdział 4. Podstawy zdobywania trwałych przewag konkurencyjnych (<i>S. Marciniak</i>)	85
4.1. Konkurencja a konkurencyjność gospodarki	85
4.2. Współczesna rola wiedzy	94
4.3. Międzynarodowa konkurencyjność gospodarki	102
4.4. Rodzaje przewag konkurencyjnych	105
4.5. Konkurencyjność gospodarki a postęp cywilizacyjny	108
Rozdział 5. Gospodarka, ekologia, postęp techniczny (<i>M. Deszczka, M. Wąsowicz</i>) .	112
5.1. Gospodarka a ekologia	112
5.2. Koncepcja trwałego zrównoważonego rozwoju	112

5.3. Presje na poszczególne komponenty środowiska naturalnego a stosowane rozwiązania w zakresie technik i technologii	123
5.4. Efekty zewnętrzne a środowisko naturalne	128
5.5. Stan gospodarki a nakłady na ochronę środowiska	133
Rozdział 6. Ekonomiczna rola współczesnego państwa (S. Marciniak)	137
6.1. Ewolucja roli ekonomicznej państwa	137
6.2. Dwa modele współczesnego państwa	139
6.3. Regulacja oparta na koncepcji interesu publicznego	140
6.4. Regulacja ograniczająca monopol	142
6.5. Regulacja i deregulacja	144
6.6. Ekonomiczne funkcje współczesnego państwa	147
6.7. Państwo a kapitał ludzki	150
6.8. Aktualne oceny ekonomicznej roli państwa	152
Część II. Mikroekonomia	161
Rozdział 7. Rynek. Rodzaje konkurencji (C. Pietras)	163
7.1. Podstawowe pojęcia i rodzaje rynków	163
7.2. Czynniki wpływające na rozmiary popytu	165
7.3. Czynniki wpływające na rozmiary podaży	170
7.4. Równowaga rynku	173
7.5. Ceny administrowane	178
7.6. Podstawowe modele rynku	180
7.7. Cena a wartość	183
7.8. Funkcje cen	186
7.9. Elastyczność popytu i podaży	187
7.10. Marketing (L. Białoń)	202
Rozdział 8. Rynek kapitałowy (A. Tomczak)	207
8.1. Rola rynku kapitałowego w gospodarce	207
8.2. Papiery wartościowe	210
8.3. Instytucje rynku kapitałowego	217
8.4. Inwestorzy na rynku kapitałowym	221
8.5. Metody inwestycyjne na rynku papierów wartościowych	224
8.6. Funkcjonowanie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie	229
8.7. Bańki spekulacyjne na rynkach aktywów	231
Rozdział 9. Rynek pracy (T. Obrębski)	234
9.1. Pojęcie rynku pracy i uwarunkowania zatrudnienia	234
9.2. Gospodarowanie zasobami siły roboczej	236
9.3. Modele alokacji siły roboczej	239
9.4. Istota i rodzaje bezrobocia	244
9.5. Prawidłowości ewolucji ogólnej struktury zatrudnienia	248
9.6. Płace	249
Rozdział 10. Podstawy teorii zachowań konsumenta (Z. Zawadzka)	254
10.1. Cel działalności konsumenta	254
10.2. Struktura preferencji konsumenta	255

10.3. Punkt równowagi konsumenta	261
10.4. Zróżnicowanie dochodów i poziom ubóstwa (<i>S. Marciniak</i>)	265
Rozdział 11. Przedsiębiorstwo (<i>L. Bialoń</i>)	276
11.1. Istota i funkcje przedsiębiorstwa	276
11.2. Rodzaje przedsiębiorstw	281
11.3. Przedsiębiorstwa przyszłości	285
11.4. Produkcja	290
11.5. Czynniki rozwoju przedsiębiorstw	294
Rozdział 12. Rachunek kosztów i korzyści (<i>L. Bialoń</i>)	298
12.1. Koszty działalności przedsiębiorstw	298
12.2. Korzyści z działalności gospodarczej	305
12.3. Ocena finansowa przedsiębiorstwa	308
12.4. Ocena projektów inwestycyjnych	311
12.5. Rachunek ekonomicznej efektywności inwestycji	313
Rozdział 13. Zarządzanie firmą (<i>L. Bialoń</i>)	316
13.1. Wprowadzenie	316
13.2. Zarządzanie firmą w kontekście różnych szkół (kierunków) zarządzania	317
13.3. Umędzynarodowienie zarządzania firmą	322
13.4. Ekologiczne uwarunkowania zarządzania firmą	324
13.5. Zarządzanie strategiczne	328
13.6. Zarządzanie innowacjami	332
Rozdział 14. Ryzyko w działalności podmiotów gospodarczych (<i>T. Obrębski</i>)	340
14.1. Ryzyko i jego rodzaje	340
14.2. Ubezpieczenie ryzyka i rynek usług ubezpieczeniowych	345
14.3. Wybór portfela inwestycyjnego w warunkach ryzyka	348
14.4. Rynek efektywny i rynek asekuracyjny aktywów	352
Część III. Makroekonomia	355
Rozdział 15. Produkt krajowy brutto i dochód narodowy (<i>T. Obrębski</i>)	357
15.1. Istota i rodzaje reprodukcji	357
15.2. Pojęcie wartości globalnej, produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	358
15.3. Metoda liczenia produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	360
15.4. Rola cen w rachunku produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	362
15.5. Struktura produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	363
15.6. Wytwarzanie oraz podział produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	366
Rozdział 16. Czynniki wzrostu i rozwoju gospodarczego (<i>T. Obrębski</i>)	372
16.1. Wzrost i rozwój gospodarczy	372
16.2. Mierniki wzrostu i rozwoju gospodarczego	376
16.3. Kapitałowe czynniki wzrostu i rozwoju gospodarczego	379
16.4. Modele wzrostu gospodarczego	386
16.5. Czynniki przyspieszające i ograniczające tempo wzrostu gospodarczego	392

Rozdział 17. Zrównoważony rozwój (<i>T. Obrębski</i>)	395
17.1. Cele zrównoważonego rozwoju	395
17.2. Podsystemy rozwoju i stopień ich zróżnicowania	401
17.3. Wzrost i zrównoważenie gospodarki	405
17.4. Podmioty i instrumenty zrównoważonego rozwoju	411
Rozdział 18. System pieniężno-kredytowy (<i>C. Pietras</i>)	417
18.1. Istota, ewolucja i funkcje pieniądza	417
18.2. Czynniki określające popyt na pieniądź i podaż pieniądza	421
18.3. Równanie obiegu pieniądza	423
18.4. Banki i ich funkcje	425
18.5. Kreacja pieniądza bankowego przez banki handlowe	432
18.6. Instrumenty polityki pieniężno-kredytowej banku centralnego	438
Rozdział 19. Inflacja i jej skutki (<i>A. Tomczak</i>)	443
19.1. Pojęcie i pomiar inflacji	443
19.2. Rodzaje inflacji	447
19.3. Główne przyczyny inflacji	449
19.4. Skutki inflacji dla podmiotów gospodarczych	456
19.5. Inflacja a polityka ekonomiczna państwa	458
19.6. Polityka przeciwdziałania inflacji	460
19.7. Inflacja w Polsce	462
Rozdział 20. System finansowy państwa (<i>T. Obrębski</i>)	464
20.1. Pojęcie systemu finansowego i zakres jego oddziaływania	464
20.2. System budżetowy państwa	465
20.3. Stopa redystrybucji i struktura budżetu państwa	468
20.4. System podatkowy państwa	471
20.5. Kształtowanie równowagi budżetowej	476
Rozdział 21. Koniunktura gospodarcza (<i>A. Tomczak</i>)	480
21.1. Równowaga ekonomiczna i społeczna	480
21.2. Wahania koniunktury	485
21.3. Klasyczny cykl koniunkturalny	487
21.4. Teorie cyklu koniunkturalnego	492
21.5. Wpływ interwencji państwa na koniunkturę gospodarczą	498
21.6. Instrumenty interwencjonizmu państwowego i badania koniunktury	502
Rozdział 22. Międzynarodowy system finansowy (<i>L.J. Jasiński</i>)	505
22.1. Wprowadzenie	505
22.2. Rynek i kurs walutowy	506
22.3. Rozwiązania kursowe i polityka makroekonomiczna	512
22.4. Bankowość międzynarodowa	514
22.5. Międzynarodowy system walutowy	520
22.6. Międzynarodowe instytucje finansowe	523
22.7. Unie monetarne	525

Rozdział 23. Handel zagraniczny i wzrost gospodarczy (<i>Z. Zawadzka, A. Naruniec</i>)	529
23.1. Podstawowe pojęcia	529
23.2. Bilans płatniczy	532
23.3. Teorie handlu zagranicznego	536
24.4. Współczesny handel zagraniczny w świetle teorii	540
23.5. Handel zagraniczny i wzrost gospodarczy	541
23.6. Instrumenty polityki handlowej	544
23.7. Polski handel zagraniczny po 1989 r.	548
Rozdział 24. Ekonomiczne problemy współczesnej globalizacji (<i>B. Pietrzak</i>)	551
24.1. Współczesna globalizacja jako efekt historycznego procesu rozwoju gospodarki rynkowej	551
24.2. Wybrane podmioty i obszary współczesnej globalizacji ekonomicznej	559
24.3. Wybrane społeczne i polityczne aspekty ekonomicznej globalizacji	568
24.4. Globalizacja w świetle kryzysu wnioski dla perspektyw światowej gospodarki	569
Rozdział 25. Międzynarodowa integracja gospodarcza (<i>M. Holko</i>)	574
25.1. Pojęcie i proces integracji	574
25.2. Modele i instytucje integracji	575
25.3. Poziomy integracji – teoria i praktyka	576
25.4. Wspólne polityki w Unii Europejskiej	592
25.5. Miejsce Polski w międzynarodowym podziale pracy	594
25.6. Unia Europejska – szanse i zagrożenia	596
Rozdział 26. Teoria ekonomii a polityka gospodarcza (<i>S. Marciniak</i>)	598
26.1. Teoria ekonomii a polityka makroekonomiczna	598
26.2. Cele, reguły i instrumenty polityki makroekonomicznej	600
26.3. Dwa główne nurty współczesnej polityki makroekonomicznej	603
26.4. Kontrowersje wokół polityki stabilizacyjnej	604
26.5. Główne problemy makroekonomiczne	606
26.6. Główne instrumenty polityki makroekonomicznej	609
26.7. Polityka deficytu budżetowego	613
26.8. Skutki kryzysu 2007–2011 dla teorii ekonomii oraz polityki gospodarczej	617
Rozdział 27. Transformacja systemowa w Polsce – efekty (<i>S. Jankowski</i>)	625
27.1. Przesłanki i kierunki transformacji	625
27.2. Metody przejścia do gospodarki rynkowej	628
27.3. Rola prywatyzacji	632
27.4. Rola państwa w okresie transformacji systemowej	634
27.5. Rola rynku i państwa w zmianach strukturalnych	638
27.6. Społeczne warunki budowy kapitalizmu	639
Indeks nazwisk	640
Indeks rzeczowy	645